

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑.๑. โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดสูงมากกว่า ร้อยละ ๑๑ ในช่วงระยะเวลาของโครงการ
๔	โอกาสเกิดสูง ร้อยละ ๖-๑๐ ในช่วงระยะเวลาของโครงการ
๓	โอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง ร้อยละ ๔-๕ ในช่วงระยะเวลาของโครงการ
๒	โอกาสเกิดน้อยมาก ร้อยละ ๑-๓ ในช่วงระยะเวลาของโครงการ
๑	ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๑.๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก (ตั้งแต่ ๒,๐๐๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป)
๔	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง (ตั้งแต่ ๑,๕๐๐,๐๐๑ - ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท)
๓	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง (ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๑ - ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท)
๒	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ (ตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๑ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท)
๑	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก (ตั้งแต่ ๑ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท)

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบ ความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	แทบจะไม่มี

๑.๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

	ค่าความเสี่ยงรวม	ระดับความเสี่ยงการทุจริต
สีเขียว	๑ - ๓	ความเสี่ยงระดับต่ำ
สีเหลือง	๔ - ๙	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
สีส้ม	๑๐ - ๑๖	ความเสี่ยงระดับสูง
สีแดง	๑๗ - ๒๕	ความเสี่ยงระดับสูงมาก

* สามารถปรับเกณฑ์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตได้ตามความเหมาะสมของหน่วยงาน

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต					
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood (โอกาสเกิด)	Impact (ผลกระทบ)	Rise Score
๑	การแต่งตั้งคณะกรรมการ ซื้อหรือจ้าง	๑.๑ กรรมการจัดซื้อจัดจ้าง/กรรมการตรวจ รับงาน มีความสัมพันธ์และมีผลประโยชน์ ร่วมกันกับผู้เสนอราคา/ผู้รับจ้าง ๑.๒ กรรมการจัดซื้อจัดจ้างเป็นบุคคลเดียวกับ กรรมการตรวจรับงาน มีผลต่อการมีส่วนได้เสีย ด้านผลประโยชน์	๓	๕	สูง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood (โอกาสเกิด)	Impact (ผลกระทบ)	Rise Score
๒	การคัดเลือกผู้เสนอราคา	<p>๒.๑ หน่วยงานจัดซื้อจัดจ้างไม่ได้จัดเก็บข้อเสนอของผู้เสนอราคาที่ยื่นมาแล้วไว้ในสถานที่ที่ปลอดภัย ทำให้ข้อมูลรั่วไหลไปถึงผู้เสนอราคารายอื่นที่ยังไม่ได้ยื่นข้อเสนอ</p> <p>๒.๒ เปิดซองเสนอรากาก่อนกำหนด หรือเปิดซองข้อเสนอต่อหน้าคณะกรรมการไม่พร้อมเพียงกัน ส่งผลให้ข้อมูลถูกเผยแพร่กระทบต่อการแข่งขันด้านราคาอย่างไม่เป็นธรรม</p> <p>๒.๓ ไม่มีข้อมูลหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกผู้ชนะการเสนอราคาระบุไว้ในเอกสารเสนอราคา หรือมีแต่ไม่ชัดเจน หรือใช้หลักเกณฑ์ที่ไม่ได้อยู่ในเอกสารเสนอราคาทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการพิจารณาคัดเลือก</p>	๓	๕	สูง
๓	การทำสัญญา	<p>๓.๑ มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของสินค้าหรือบริการหรือแก้ไขขอบเขตงาน (TOR) ภายหลังจากลงนามในสัญญาจัดซื้อจัดจ้างไปแล้ว</p> <p>๓.๒ มีค่าใช้จ่ายส่วนที่เกินจากสัญญาเพิ่มสูงมาก (cost overruns) โดยไม่สามารถอธิบายเหตุผลที่เหมาะสมได้</p>	๒	๕	สูง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต					
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood (โอกาสเกิด)	Impact (ผลกระทบ)	Rise Score
๔	การตรวจรับพัสดุ	<p>๔.๑ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ไม่ได้เป็นผู้ตรวจรับงานด้วยตนเอง โดยให้บุคคลอื่นเป็นผู้ตรวจให้ หรือให้ผู้รับจ้างตรวจงานตนเอง</p> <p>๔.๒ งานที่ส่งมอบโดยคุณภาพกว่าที่กำหนดไว้ในสเปค หรือไม่ครบถ้วน หรือล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ในสัญญา แต่เจ้าหน้าที่ตรวจรับผ่านและอนุมัติให้เบิกจ่ายเงิน</p> <p>๕.๓ คณะกรรมการตรวจรับมีการตรวจรับในแต่ละงวดงานหลายครั้ง เกินความจำเป็น หรือมีการถ่วงเวลาในการเรียกรับ ทั้งที่ไม่มีประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ</p>	๓	๕	สูง

๓. แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง งานจ้างที่ปรึกษา โครงการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการตามแผนงานความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาแก้กัมพูชา และเมียนมา โดยวิธีคัดเลือก สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)		
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน / ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๑	การแต่งตั้งคณะกรรมการซื้อหรือจ้าง	<p>๑. กำหนดขั้นตอนปฏิบัติงานให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่/เจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง ตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าร่วมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง และกรรมการตรวจรับก่อนมีคำสั่งแต่งตั้ง ซึ่งต้องไม่ใช่บุคคลเดียวกันในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการเดียวกัน</p> <p>๒. กำกับดูแลให้มีการตรวจสอบผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับ คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการตรวจรับ เจ้าหน้าที่ในองค์กร โดยเคร่งครัดทุกครั้งที่มีการซื้อหรือจ้าง</p>

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

งานจ้างที่ปรึกษา โครงการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการตามแผนงานความร่วมมือ
เพื่อการพัฒนาแก้ภัยพิบัติ และเมียนมา โดยวิธีคัดเลือก
สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน / ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๒	การคัดเลือกผู้เสนอราคา	<p>๑. กำหนดให้ผู้ที่สามารถรับซองเสนอราคาได้เป็นผู้ที่อยู่ในคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างเท่านั้น เมื่อรับซองเสนอราคาให้ลงทะเบียนรับทันทีพร้อมลงลายมือชื่อกำกับ</p> <p>๒. กำหนดให้เปิดซองข้อเสนอทางด้านราคา ในวัน เวลา ที่ระบุไว้เท่านั้น โดยการเปิดซองข้อเสนอฯ ต้องมีคณะกรรมการฯ ครบทุกท่าน และทุกท่านเห็นสภาพซองก่อนแกะร่วมกัน โดยซองต้องอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ ไม่มีร่องรอยการถูกแกะ</p> <p>๓. คณะกรรมการมีหน้าที่ ตรวจสอบหัวข้อการให้คะแนน เป็นไปตามที่ระบุข้อกำหนดไว้ในขอบเขตงาน (TOR) หรือเอกสารอื่นที่ได้ประกาศแก่ผู้เสนอราคา</p>
๓	การทำสัญญา	<p>๑. ให้การเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือข้อตกลงทุกครั้งอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของผู้บริหารสัญญา (หน่วยงานต้นเรื่อง) และฝ่ายกฎหมาย (Check & Balance)</p> <p>๒. กำหนดให้มีกระบวนการควบคุมค่าใช้จ่ายโครงการ โดยการรายงานแก่ผู้บริหารเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาค่าใช้จ่ายระหว่างดำเนินโครงการ เพื่อป้องกันปัญหาค่าใช้จ่ายส่วนเกิน (Cost Overruns)</p>
๔	การตรวจรับพัสดุ	<p>๑. คณะกรรมการตรวจรับ ควรกำหนดรอบการส่งงานกับผู้รับจ้างก่อนวันตรวจรับงานจริงในแต่ละงวดงาน โดยกำหนดให้ส่งเป็นระยะ เป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันความผิดพลาดด้านคุณภาพและปริมาณงาน เมื่อถึงกำหนดวัน ส่งงานจริง</p> <p>๒. กำหนดให้ผู้ที่ตรวจทานความถูกต้องในการตรวจรับงาน กระทำโดยคณะกรรมการตรวจรับที่ถูกแต่งตั้งเท่านั้น เมื่อพบว่าปริมาณและคุณภาพงานไม่ตรงตามข้อกำหนด ให้ปฏิเสธการรับงาน และปฏิเสธการจ่ายเงิน และส่งกลับแก้ไขเพื่อให้ได้รับงานตามข้อกำหนด</p>

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

งานจ้างที่ปรึกษา โครงการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการตามแผนงานความร่วมมือ
เพื่อการพัฒนาแก้ภัยพิบัติ และเมียนมา โดยวิธีคัดเลือก
สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน / ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
		<p>๓. คณะกรรมการตรวจรับ ควรมีการกำหนดกรอบเวลาในการตรวจรับงานแต่ละงวดงานไว้อย่างชัดเจนเพื่อลดการตรวจรับงานหลายครั้งเกินความจำเป็นและป้องกันการถ่วงเวลาในการเรียกเก็บ รวมถึงมีการพิจารณาตรวจรับงานในประเด็นที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานที่ตรวจรับเท่านั้น หากพบว่าการตรวจรับงานเกินกว่าระยะเวลา เป็นไปอย่างไม่เหมาะสม ให้การประชุมตรวจรับงานทุกครั้งมีการจดบันทึกการประชุมพร้อมลงนามการเข้าประชุมเพื่อรับทราบปัญหา และใช้เป็นหลักฐานประกอบการปฏิบัติงาน พร้อมรายงานปัญหาแก่ผู้บริหารต่อไป</p>